

Zaaknummer : 00605473
Ons Kenmerk : 00605473-00012937
Datum : 6 september 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 26 januari 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op de herontwikkeling van een voormalige stortplaats aan de Rijnvaartweg 46 te 's Gravenzande, waarvoor kap van een bosschage van circa één hectare noodzakelijk is. De ontheffing is aangevraagd namens de Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland B.V.. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de sperwer en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de ruige dwergvleermuis alsmede het opzettelijk verstoren van deze soort.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de sperwer (*Accipiter nisus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 juli 2021 tot en met 31 juli 2023.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan de Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland B.V.;
- II. de voorschriften 1 tot en met 15 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 18 augustus 2021, 25 augustus 2021 en 26 augustus 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf de bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2026.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering uiterlijk één week van tevoren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan NAVOS-terrein te 's Gravenzande' van 7 januari 2021 en de aanvullende stukken van 18 augustus 2021, 25 augustus 2021 en 26 augustus 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen voor de ruige dwergvleermuis dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op: <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing te worden gedaan.
- 5 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de sperwer en de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het rapport 'Activiteitenplan NAVOS-terrein te 's Gravenzande' van 7 januari 2021 en de aanvullende stukken van 18 augustus 2021, 25 augustus 2021 en 26 augustus 2021.
- 7 Indien een of meerdere in voorschrift 6 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 8 Tijdig, minimaal één maand voordat de in voorschrift 7 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

Sperwer

- 9 De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de broedperiode van de sperwer, die globaal loopt van eind april tot en met eind juni. Indien sprake is van late broedsels dient ook de maand juli te worden ontzien. Zulks ter beoordeling aan de ecologisch deskundige en ter verslaglegging in het logboek (vs. 3).
- 10 De effectiviteit van het functioneel leefgebied van de sperwer dient te worden gemonitord door een deskundige op het gebied van de sperwer. De monitoring dient uitgevoerd te worden conform de richtlijnen voor Roofvogels volgens de BMP-methode van SOVON. Ten aanzien van de permanente situatie dient de monitoring te worden uitgevoerd in het tweede, vierde en zesde jaar vanaf het eerste broedseizoen na aanplanting van het nieuwe parkbos. Op deze monitoring zijn de volgende randvoorwaarden van toepassing:
 - a. de resultaten van de monitoring dienen jaarlijks voor 1 februari van het opvolgend jaar te worden aangeleverd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1);
 - b. de resultaten dienen te worden opgeleverd in een korte rapportage, waarin in ieder geval dient te worden opgenomen: een heldere conclusie over de effectiviteit van de maatregelen en een voorstel voor verdere optimalisatie of extra maatregelen, mocht het verwachte resultaat uitblijven en aanwijsbaar zijn toe te schrijven aan de uitvoering van de betreffende maatregelen.
 - c. indien de monitoringsresultaten hiertoe aanleiding geven, kunnen er aanvullende maatregelen worden opgelegd.
- 11 Uiterlijk drie maanden na verlening van de ontheffing, dient een beheerplan met een concrete ecologische toelichting te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1), waarin beschreven wordt op welke wijze het functioneel leefgebied van de sperwer behouden blijft op lange termijn. Dit beheerplan dient minimaal de volgende informatie te bevatten:
 - a. duidelijke berenedering en onderbouwing van de overwegingen die zijn gemaakt;
 - b. de zonering van recreatie in het gebied;
 - c. het algemeen beheer van het gebied en wat het beheer concreet inhoudt;
 - d. het beheer specifiek gericht op het behoud van het leefgebied van de sperwer;
 - e. op welke wijze rekening gehouden wordt met kwetsbare periodes.

Ruige dwergvleermuis

- 12 De oorspronkelijke paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis dient ongeschikt te worden gemaakt conform een werkwijze beschreven in paragraaf 3.6 van het Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Het gebruik van purschuim, afplaktape of netten is daarbij niet toegestaan.

- 13 Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden moet een inspectie uitgevoerd worden door een deskundige op het gebied van vleermuizen naar de afwezigheid van vleermuizen. Aanvullend moeten tijdens de uitvoering van de kapwerkzaamheden de drie bomen met geschikte holtes, met behulp van een kraan, voorzichtig naar de grond gebracht worden. De bomen moeten met de holtes naar boven op de grond gelegd worden en dienen minimaal twee nachten te blijven liggen.
- 14 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening op zo kort mogelijke termijn weer hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 15 De tijdelijke alternatieve voorzieningen voor de ruige dwergvleermuis mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen, waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn geweest. De verwijdering van de tijdelijke alternatieve voorzieningen dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de ruige dwergvleermuis. Indien blijkt dat een tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen hiervan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 26 januari 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op de herontwikkeling van een voormalige stortplaats aan de Rijnvaartweg 46 te 's Gravenzande, waarvoor kap van een bosschage van circa één hectare noodzakelijk is. De ontheffing is aangevraagd namens de Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland B.V.. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de sperwer en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de ruige dwergvleermuis alsmede het opzettelijk verstoren van deze soort.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de sperwer (*Accipiter nisus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 juli 2021 tot en met 31 juli 2023.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Activiteitenplan NAVOS-terrein te 's Gravenzande, Aqua-Terra Nova B.V., rapportkenmerk: 191750/AQT303FF/SJ, 7 januari 2021;
- Bijlage 2 - Eco-effectscan Navos-terrein Rijnvaartweg te 's-Gravenzande, Aqua-Terra Nova B.V., rapportkenmerk 191750/AQT301FF/SJ, 20 december 2019;
- Bijlage 3 - Soortgericht onderzoek NAVOS-terrein te 's-Gravenzande, Aqua-Terra Nova B.V., rapportkenmerk 191750/AQT302FF/LvdS, 7 oktober 2020;
- Bijlage 4 - Plattegrond en gevelaanzicht warmtestation, Van Mierlo Bouw & Ontwikkeling, kenmerk 71005, 16 december 2020;
- Bijlage 5 - Brief ODH bodemadvies, Omgevingsdienst Haaglanden, kenmerk ODH-2019-00011479, 30 januari 2019;
- Bijlage 6 - Nader bodemonderzoek, BMA Milieu Bodemonderzoek & -sanering, rapportnummer NBO.2019.0017, 14 december 2020;
- Bijlage 7 - Kwaliteitsbeoordeling bomen NAVOS terrein Rijnvaartweg 's-Gravenzande, Lorscheijd Groen, 17 september 2018;
- Bijlage 8 - Brief kwaliteitsbeoordeling bomen, Lorscheijd Groen, kenmerk 2972/RL/692, 10 april 2020.

Op 18 augustus 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Notitie Aanvullende informatie, Rijnvaartweg nr. 46 te 's-Gravenzande, Aqua-Terra Nova B.V., kenmerk 19175/AQT201FF/DG, 18 augustus 2021.

Op 25 augustus 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- NAVOS-terrein Schetsontwerp, Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland B.V., kenmerk 20210825, 25 augustus 2021.

Op 26 augustus 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Notitie Aanvullende informatie, Rijnvaartweg nr. 46 te 's-Gravenzande, Aqua-Terra Nova B.V., kenmerk 19175/AQT202FF/SJ, 26 augustus 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 9 augustus 2021 verzocht om aanvullende gegevens. Op 18 augustus 2021, 25 augustus 2021 en 26 augustus 2021 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 28 januari 2021 de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5, en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De sperwer is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en is beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden:

- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de sperwer te vernielen of te beschadigen of nesten van de sperwer weg te nemen.

De ruige dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland B.V. is voornemens een voormalige stortlocatie, NAVOS-terrein, te herontwikkelen, waarbij tevens maatregelen worden genomen vanuit milieu-hygiënisch en volksgezondheid oogpunt. Het betreft het bosperceel gelegen aan de Rijnvaartweg te 's Gravenzande, gemeente Westland.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het realiseren van een warmtestation;
- het kappen van het bosperceel;
- het aanbrengen van een afdeklaag;
- het realiseren van een nieuwe groeninrichting.

De werkzaamheden staan gepland te starten vanaf september 2021 en duren naar verwachting tot uiterlijk februari 2023. In verband met mogelijke uitloop van de werkzaamheden wordt een langere ontheffingsperiode aangehouden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft er in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de sperwer en vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek naar de sperwer is uitgevoerd conform de inventarisatierichtlijnen in de handleiding veldonderzoek roofvogels en de BMP-methode voor broedvogels. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de sperwer en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Sperwer

De sperwer is in het plangebied aangetroffen. In een boom aan de noordzijde van het bos aan de Rijnvaartweg is één nest aanwezig. Tijdens het tweede veldbezoek is de sperwer overvliegend in de directe omgeving waargenomen en bij het derde veldbezoek is de sperwer broedend op het nest aangetroffen en lagen rui- en donsveren onder het nest. Bij benadering van het nest is de alarmerende roep van de sperwer gehoord. Gedurende de overige veldbezoeken is de sperwer niet aangetroffen op het nest vanwege verstoring door bouwwerkzaamheden in de nabije omgeving. De sperwer is weer op het nest waargenomen tijdens de eerste vleermuisinventarisatie op 29 mei 2020. Met de geplande werkzaamheden gaat deze nestplaats verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de holte van een boom, aan de rand van de open plek, nabij de ingang van het bos is een paarverblijfplaats aanwezig. Van paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaat deze verblijfplaats verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de sperwer en de ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan NAVOS-terrein te 's Gravenzande' van 7 januari 2021 en de aanvullende informatie die is verkregen op 18 augustus 2021, 25 augustus 2021 en 26 augustus 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van het sperwernest buiten het broedseizoen, de paarverblijfplaats in de actieve periode van de ruige dwergvleermuis en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van sperwer en ruige dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Sperwer

Als gevolg van de kapwerkzaamheden gaat één nest van de sperwer verloren. Het bosperceel maakt onderdeel uit van het broedterritorium van de sperwer. Het bos is ondoordringbaar en zorgt voor voldoende voedselaanbod en beschutting van het nest. Als gevolg van de werkzaamheden verdwijnt de functionele leefomgeving, en daarmee het broedterritorium met jachtgebied, van de sperwer. Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat de sperwer algemeen voorkomt in de gemeente Westland. Binnen het jachtterritorium van de sperwer zijn alternatieve leefgebieden in de omgeving. Voldoende is aangetoond dat deze alternatieven geschikte leefgebieden betreffen die door de sperwer kunnen worden gebruikt. Daarnaast bevinden deze zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, maar wel op korte afstand van het plangebied.

Bij de inrichting van het nieuw aan te leggen parkbos wordt rekening gehouden met de habitateisen die de sperwer stelt aan zijn leefgebied. In het noordoosten van het parkbos worden snelgroeiende loof- en naaldbomen en struiken in dicht plantverband aangeplant om snel tot eindbeeld te komen. Voor de aanplanting wordt de 'Integrale Beplantingsmethode Ruyten' (IBR-methode) toegepast, waarbij beplanting in eindbeeld wordt aangeplant. Het parkbos hoeft door het toepassen van deze methode minimaal beheerd te worden, omdat de natuur zich spontaan kan ontwikkelen. Op dit moment is er nog geen definitief beheerplan voor het parkbos opgesteld. Om te borgen, dat het functioneel leefgebied behouden blijft op lange termijn en de beheermaatregelen afdoende zijn, dient uiterlijk drie maanden na verlening van de ontheffing een beheerplan ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Hiermee is geborgd dat na de werkzaamheden voldoende alternatieven als leefgebied worden aangeboden voor de sperwer op lange termijn.

Naar verwachting ontstaat na één tot drie jaar voldoende voedselaanbod in het parkbos voor kleine zangvogels die als voedsel dienen voor de sperwer. In het warmtestation zijn daarnaast meerdere vogelkasten ingebouwd voor kleine zangvogels. Na drie tot zes jaar wordt verwacht dat het parkbos dusdanige beschutting aan beplanting biedt dat er geschikt jachtterritorium voor de sperwer ontstaat, waarmee eveneens een geschikte nestplaats ontstaat. Om verstoring te voorkomen wordt zonering toegepast, waarbij geen paden of reactievoorzieningen worden aangelegd in het deel dat is ingericht als leefgebied voor de sperwer.

Om vast te kunnen stellen of het alternatieve leefgebied voor de sperwer behouden blijft en afdoende is in de permanente situatie, dient de effectiviteit van het leefgebied te worden gemonitord. Na aanplanting van het nieuwe bos dient de monitoring te worden uitgevoerd in het tweede, vierde en zesde jaar vanaf het eerste broedseizoen, waarbij in het zesde jaar onderzocht moet worden of het aangeplante bos voldoende geschikt geworden is om te functioneren als broedterritorium. De monitoring dient uitgevoerd te worden door een deskundige op het gebied van de sperwer en conform de richtlijnen voor Roofvogels volgens de BMP-methode van SOVON. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Indien blijkt dat verdere optimalisatie of extra maatregelen nodig zijn, dient de effectiviteit van de aangepaste maatregelen nogmaals eenmalig onderzocht te worden in het broedseizoen van de sperwer van het opvolgende jaar. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de broedperiode van de sperwer, die globaal loopt van eind april tot en met eind juni. Dit ter vaststelling aan de begeleidend deskundig ecoloog. Indien sprake is van late broedsels dient ook de maand juli te worden ontzien. Hiermee wordt voorkomen dat sperwers aanwezig zijn ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden en individuen worden verwond of gedood. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

In Nederland is de staat van instandhouding van de sperwer als broedvogel gunstig.² De sperwer komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen 's Gravenzande. Binnen het jachtterritorium van de sperwer zijn voldoende groenvoorzieningen aanwezig die kunnen fungeren als alternatief leefgebied. Het broedterritorium van de sperwer kan relatief klein zijn, waardoor sperwers op circa 200 meter van elkaar kunnen broeden. Door de voorgenomen maatregelen in samenhang met de voorschriften, waaronder het leefgebied dat beschikbaar zal zijn in de permanente situatie en de mogelijkheid om indien mogelijk bij te sturen naar aanleiding van de opgelegde monitoring, is aannemelijk dat de sperwer in de directe omgeving aanwezig blijft.

Ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verloren. Op 5 januari 2021 zijn reeds vier tijdelijke vleermuiskasten van het type VK WS 08 van VivaraPro opgehangen aan bomen aan de Rijnvaartweg en de Koning Willem III Straat. Voor de permanente situatie worden drie inbouwkasten van het type IB VL 06 van VivaraPro en één Tichelaarkast geplaatst aan de gevels van het warmtestation in het NAVOS-terrein. Het warmtestation is eind juni 2021 gerealiseerd. In de directe omgeving van de huidige paarverblijfplaats bevinden zich daarnaast voldoende natuurlijke alternatieven voor de ruige dwergvleermuis. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de ruige dwergvleermuis.

In de actieve periode wordt de paarverblijfplaats ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in de boom ten tijde van de uitvoering van de kapwerkzaamheden. Dit wordt gedaan onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van purschuim, aflaktape of netten is daarbij niet toegestaan. Het gebruik van exclusion flaps voor het ongeschikt maken van paarverblijfplaatsen in bomen is niet conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden moet een inspectie uitgevoerd worden door een deskundige op het gebied van vleermuizen naar de afwezigheid van vleermuizen. Aanvullend moeten tijdens de uitvoering van de kapwerkzaamheden de drie bomen met geschikte holtes, zoals aangegeven in de notitie 'Aanvullende informatie, Rijnvaartweg nr. 46 te 's-Gravenzande' van 18 augustus 2021, met behulp van een kraan, voorzichtig naar de grond gebracht worden. De bomen moeten met de holtes naar boven op de grond gelegd worden en dienen minimaal twee nachten te blijven liggen alvorens de boom kan worden gekapt. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Hiermee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood.

De ruige dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen 's Gravenzande. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Concluderend

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden van dit project niet zullen leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de sperwer en de ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

² Bron: Sovon, <https://stats.sovon.nl/stats/soort/2690>.
00605473-00012937

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' (*relevant voor de sperwer*) en op grond van het belang van de 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (*relevant voor de ruige dwergvleermuis*).

Het plangebied is een bosperceel van ongeveer één hectare op een voormalig NAVOS-terrein. Het NAVOS-terrein betreft een voormalige stortplaats waar in het verleden huishoudelijk afval en bouw- en sloopafval is gestort (NAVOS: (**NA**zorg **VO**ormalige **ST**ortplaatsen). Er zijn in Nederland ongeveer 4.000 bekende voormalige stortplaatsen.³

Conform de Wet Bodembescherming en het rapport 'Advies Nazorg Voormalige Stortplaatsen'⁴ dienen de risico's van de NAVOS-terreinen te worden weggenomen of beheersbaar te worden gemaakt. Het document 'Voormalige stortplaats gemeente Westland'⁵ toont aan dat er sprake is van matig tot ernstige verontreiniging en dat de deklaag niet over het gehele terrein voldoende dik is. Op stortplaatsen waar geen afdeklaag aanwezig is, of waar de afdeklaag zich heeft vermengd met stortmateriaal, kan enerzijds het directe contact met stortmateriaal risico's opleveren en kunnen anderzijds door afstroming van verontreinigd materiaal omliggende percelen en oppervlaktewater verontreinigd raken.⁶ Om verdere milieuschade en volksgezondheidsrisico's te voorkomen wordt de bodem afgedekt. Hiervoor is de kap noodzakelijk (zie hierna ook onder het kopje 'Geen andere bevredigende oplossing').⁷

Uit het bodemadvies voor de locatie, blijkt tevens dat een nader (asbest)bodemonderzoek noodzakelijk is voor de herontwikkeling van het NAVOS-terrein.⁸ In opdracht van de gemeente Westland heeft BMA bodemonderzoek & -sanering dit onderzoek uitgevoerd en gerapporteerd.⁹ Het onderzoek toont aan dat er plaatselijk matige tot sterke verontreiniging door zware metalen en PAK in de stort- en afdeklaag aanwezig zijn. Daarnaast zijn in het stortmateriaal en plaatselijk in de afdeklaag asbestverdachte materialen aangetroffen, waarbij plaatselijk de interventiewaarde in het kader van de Wet bodembescherming wordt overschreden. De afdeklaag is niet overal voldoende dik waardoor het verontreinigde materiaal naar de omliggende percelen kan afstromen en het oppervlaktewater hiermee verontreinigd. Direct contact met de stortmateriaal levert gezondheidsrisico's op voor mensen. Tevens kan op stortplaatsen met onvoldoende deklaag methaan in de vorm van stortgas vrijkomen wat bijdraagt aan het broeikas-effect. Uit een kwaliteitsonderzoek van de bomen en de grond is geconstateerd dat het bos in slechte staat verkeerd mede door de ongunstige bodemkwaliteit en dat ook om die reden kap noodzakelijk is.

In de nabije omgeving wordt het Masterplan Waelpark¹⁰ gerealiseerd, een grootschalig nieuwbouwproject van de gemeente Westland, dat bijdraagt aan het terugdringen van het woningtekort in Nederland. Er worden circa 1.250 woningen gebouwd met een ecologische verbindingzone van 25 meter breed en een nieuwe waterverbinding. Het NAVOS-terrein ligt in het deelgebied Rijnvaart. Het aanpakken van de milieu- en gezondheidsrisico's is hiermee nog dringender geworden. Door het toenemende aantal bewoners in de directe omgeving is het kappen van het bos ook in het kader van de openbare veiligheid van belang, omdat betreding van het bos niet veilig is vanwege de verontreiniging en de slechte gezondheidsstaat van de bomen (omvallen, takbreuk).

³ <https://www.bodemplus.nl/@131849/advies-nazorg-voormalige-stortplaatsen-navos/>.

⁴ Advies Nazorg Voormalige Stortplaatsen (NAVOS), kenmerk: R001-4339113KRO-nva-V02-NL, d.d. april 2005, https://www.bodemplus.nl/publish/pages/92258/navosadvies_24_188586.pdf.

⁵ Voormalige stortplaats gemeente Westland', Kenmerk: 169224, d.d. 21 februari 2017.

⁶ https://www.bodemplus.nl/publish/pages/92258/navosadvies_24_188586.pdf.

⁷ Zie ook: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bodem-en-ondergrond/aanpak-bodemverontreiniging>.

⁸ Bijlage 5 aanvraag.

⁹ Bijlage 6 aanvraag.

¹⁰ <https://waelpark.nl/en> en https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.1783.ONWWAELPLASpbp-ON02/b_NL.IMRO.1783.ONWWAELPLASpbp-ON02_rb2.pdf.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de belangen ‘volksgezondheid of de openbare veiligheid’ en de ‘volksgezondheid, of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten’ voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de sperwer en de ruige dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek. Het betreft een bosschage op een voormalig stortplaats die herontwikkeld wordt. De huidige deklaag is onvoldoende dik, waardoor matige tot sterke verontreiniging door zware metalen en PAK optreedt. Gezien de huidige staat van de deklaag en de slechte kwaliteit van de bomen is het niet mogelijk om maatregelen te nemen voor de aanwezige verontreiniging met behoud van het bos. Wanneer geen maatregelen zouden worden genomen, zal op termijn door verwerking, de deklaag bovendien steeds verder verslechteren en leiden tot verdere verzwakking van de bomen. De verzwakte bomen kunnen omvallen, waardoor de paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis, het nest van de sperwer en het essentieel leefgebied alsnog verloren gaan. Tevens kan door verwerking acuut gevaar optreden voor de openbare veiligheid en sterke vervuiling van de omliggende natuur door de vrijkomende gifstoffen.

Behalve de slechte gezondheid/kwaliteit van de bomen, is ook om een andere reden het behoud van het bos niet mogelijk. Indien als methode de deklaag tussen de bomen wordt aangebracht, zal bodemverdichting optreden door het aanbrengen van een dikke laag grond door zwaar materieel. Het bodemleven zal verdwijnen wat kan leiden tot problemen met de zuurstofvoorziening. De dichtheid van het bos is bovendien dusdanig hoog dat machines het bos niet kunnen betreden en alsnog bomen gekapt moeten worden. Het is niet mogelijk om een deel van het bos te behouden en de risicovolle delen van de deklaag te verhogen. De strook met een voldoende afdeklaag bestaat voornamelijk uit populieren en essen. De levensverwachting van de populieren is minder dan 15 jaar en de essen zijn vatbaar voor de essentaksterfte. Het kappen van een deel van het bos leidt tot onevenwichtigheid van het bos doordat de windbelasting veranderd. Hierdoor kunnen onveilige situaties ontstaan door het uitbreken van takken. Tevens is het tijdelijk onderbrengen van bomen in een depot om deze na ophoging van de deklaag terug te planten ook geen mogelijkheid. De kwaliteit en waarde van de aanwezige bomen zijn onvoldoende om terug te kunnen planten. Voor de ruige dwergvleermuis en sperwer worden maatregelen genomen om de effecten van dit project op deze soorten zoveel mogelijk te verminderen, zoals het werken buiten kwetsbare perioden en het realiseren van alternatieve voorzieningen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de sperwer en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Westland bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.